

Jistota nejistoty

Miloš Balabán

Šéf Světové zdravotnické organizace Tedros Adhanom Ghebreyesus prohlásil, že pandemie způsobená koronavirem bude za méně než dva roky minulostí. Poukázal na to, že dva roky trvala pandemie španělské chřipky, která propukla v roce 1918. Není ovšem předčasně předvídat, kdy globální pandemie skončí? Mohla by to rozhodnout vakcína proti covidu, závod o ní probíhá, ale do finále je ještě daleko. Než se vakcína skutečně objeví nezbyvá než se soustředit na dodržování hygienických standardů a zajištění masivního testování. Těžkou zkoušku pro společnost a zdravotnictví bude na podzim představovat souběh chřipkové epidemie a covidu. A dost možná i možnost částečného ochromení státních institucí jak nyní vidíme na příkladu nakažené hlavní hygieničky Jarmily Rážové a jejích kontaktů.

Ale i závěr prvního léta s covidem nepostrádá jistou dramatičností. Snaha zachránit letní standard dovolených u moře nakonec dospěla do nekoordinovaného zavírání a otevírání hranic u jednotlivých zemí Evropy. Jak si přitom nevzpomenout na jednu březnovou prognózu profesora Romana Prymuly o dvou letech, kdy mohou být hranice uzavřeny, která vyvolala nemalé vášně? Maďarsko teď před vnějším zavřelo hranice úplně. Objevují se ale i protesty proti restriktivním opatřením, o víkendu třeba v Berlíně. Mohou se objevovat i na podzim. Impulsem pro ně může být i nespokojenost s dalším „zavíráním“ ekonomik.

Zatím jedinou jistotu, kterou my, Evropa a svět máme je vyrovnávání se s těžkými ekonomickými dopady koronakrizy. V Česku se už vyhlásují mimořádná moratoria, které chrání některé společnosti před kroky věřitelů, což se nepřekvapivě týká těch, kteří podnikají v cestovním ruchu. Ten na „koroně“ trafil nejvíce.

I když ruku na srdce: byl model totální masové turistiky, který se stal v posledních letech celosvětovým fenoménem udržitelný? Možná, že korona, i když brutálně, napomáhá k tomu, že se turistika vrátí do normálu a rovnováhy, což pomůže i životnímu prostředí.

Podzim ale bude i pokračováním testu pro globální politiku. Základní otázka zní, zda je možné efektivně bojovat s covidem na globální úrovni v podmínkách stále vzrůstající animozity a nepřátelství mezi klíčovými světovými mocnostmi, především pak mezi Spojenými státy a Čínou.

Globální nejistotu mohou zesílit i „koronavirové prezidentské volby“ v USA. Nepovede očekávané masové korespondenční hlasování, kvůli obavám z covidu ke zpochybňování výsledků voleb a následnému povolebnímu chaosu? Obavy expertů a politiků přehlédnout nelze. I proto, že může být v sázce důvěryhodnost demokracie, což je pro Západ v dnešním měnícím se světě velmi zásadní téma.

(Autor je bezpečnostní analytik)